

N:o 70.

Toinen Saarna Kolmantena Sunnuntaina Kolminaisuuden Päivästä.

Evank. Luukk. 15: 1–10.

Tämäkin evankeliumi sisältää opin, jonka me pidämme pääoppinamme ja kerskauksenamme, ja jota oikeaksi kristilliseksi opiksi sanotaan. Se puhuu nimittäin armosta ja syntein anteeksi saamisesta sekä siitä vapaudesta, joka kristityillä on laista. Se on sangen suloinen ja ystävällinen kehoitus parannukseen ja Kristuksen tuntemiseen. Onpa toki vahinko, että näin erinomaisen lohdullista ja iloista saarnaa pitää jumalattoman ja julkean ihmisen saada kuulla, ja vielä vahingollisempaa on, että jokainen tuota pikaa saa sen ulkoa opituksi ja tulee mestariksi arvelen sen niin hyvästi osaavansa, ettei hänellä siinä enään mitään opittavaa ole. Kuitenkaan ei Herra Jumalamme itse kyllästy eikä väsy joka vuosi ja joka päiväkin sitä toistelemasta ja mieliin teroittamasta, aivan kuin ei tietäisi muuta saarnatakkaan eikä hänellä itselläänkään muuta keinoa olisi. Ja me kurjat vaivaiset ihmiset opimme sen niin pian ulkoa ja saamme siitä niin kyllämme, että meillä väsyneinä ja ikävystyneinä ei ole siihen enään mitään halua eikä rakkautta.

Mutta ennenkuin ryhdymme evankeliumimme opetuksen pääkohtaan, tahdomme ensin tarkastella, miksi P. Luukas esipuheeksi kertoo, mikä Kristukselle on antanut syyn seuraavaan saarnaan. Hän sanoo, että Kristuksen tykö tuli publikaaneja ja kaikenlaisia syntisiä, jotka tahtoivat olla hänen tykönänsä ja häntä lähellä kuullaksensa hänen sanojaan. Hän ilmoittaa suoraan ja kaunistelematta, minkälaista väkeä Kristuksella oli ympäril-

lään, sellaisia nimittäin, jotka julkisesti viettivät sopimatonta elämää ja joita siis täydellä syyllä sanottiin syntisiksi ja pahoiksi ihmisiksi. Näyttää siis, kuin fariseuksilla olisi ollut kyllin syytä nuhdella häntä, että hän hurskaana miehenä seurusteli sellaisten kanssa.

Publikaaneiksi sanottiin nimittäin siihen aikaan siellä täällä maassa asuskelevia miehiä, jotka roomalaisilta vuokrasivat jonkun kaupungin, tullin tai jonkun viran saatavat kantaakseen ja suorittivat niistä sovitun rahasumman, niinkuin nyt turkkilaiset ja venetsialaiset jättävät jonkun kaupungin tai läänin verolle jollekulle, jonka sitten vuosittain täytyy suorittaa tästä oikeudesta heille niin ja niin monta kultarahaa. Mitä vuokraaja sitten ylimääräistä kiskoo, sen saa hän itse pitää. Samoin tekivät nämäkin, jotka tulleja ja veronmaksuja ottivat kantaakseen saadakseen itsekin sen ohella voittoa. Kun sitten kaupungille tai läänille määrätty verosumma oli suuri, niin täytyi tuollaisten virkamiesten aivan hävyttömästi nylkeä saadakseen omaankin kukkaroonsa jotain. Heidän herransa pitivät nimittäin heitä siksi lujalla, etteivät kovin paljon voineet ryöstää, jos tahtoivat oikein menetellä eikä keneltäkään liikoja ottaa. Sen vuoksi oli heillä se huono maine koko maassa, että olivat sydämettömiä nylkijöitä, joissa ei paljonkaan hurskautta eikä rehellisyyttä voinut löytää.

Samaan tapaan kutsuttiin **syntisiksi** tuota suurta ihmisjoukkoa, joka yleensä oli raakaa väkeä ja eli julkisesti häpeällisissä hurjissa synnin töissä, ahneudessa, huoruudessa y. m.

Semmoisia tässä nyt tulee Kristuksen tykö, koska hekin tahtovat kuulla häntä, jota hoettiin oppinsa puolesta oivalliseksi mieheksi ja joka teki monia ihmeitä.

Mutta eivät he kuitenkaan olleet kokonansa kuntoa ja hurskautta vaille, oli sitä sentään kipinä tahi kaksi jälellä, sillä heillä oli halu Kristuksen puoleen, tahtoivat mielellään kuulla hänen saarnaansa ja nähdä, mitä hän teki. Tiesivätpä he kumminkin hänen hurskaaksi mieheksi eivätkä olleet hänestä muuta kuulleet kuin paljasta hyvää sekä sanojen että töitten puolesta, jotenka siis ei heidän menonsa sovellu eikä ole yhdenmukainen hänen elämänsä kanssa. Kuitenkaan eivät he ole hänelle vihamielisiä eivätkä häntä pakene, vaan juoksevat hänen tykönsä eivätkä siis voi mitään pahaa olla häneltä etsimässä; he tahtovat jotain hyvää häneltä kuulla ja nähdä siinä toivossa, että se parannuksen heissä vaikuttaisi.

Sitä vastoin fariseukset ja kirjanoppineet, joita pidettiin ja kehuttiin hurskaimmiksi ja pyhimmiksi ihmisiksi, ovat kuitenkin niin myrkyllisiä käärmeitä, etteivät ainoastaan ole Kristuksen vihollisia eivätkä tahdo kuulla eikä nähdä häntä, vaan eivät myöskään voi kärsiä, että kurjat syntiset tulevat häntä kuulemaan mahdollisen parannuksen toivossa. Vieläpä he murahtelevat ja nuhtelevat häntä, että hän päästää tuollaisia luokseen ja heitä kärsii, ja sanovat: Katsos, tuommoinenko se jalo pyhä mies nyt onkin. Kuka voi nyt sanoa hänen olevan Jumalasta, kun hän tuollaisia konnia ja huonoja ihmisiä pitää seurassaan? Vallanhan hän on syömäri, sanovat he toisessa paikassa, ja viinijuomari, publikaanien ja syntisten ystävä.

Tällaisia nimityksiä täytyy hänen kuulla noilta pyhiltä ihmisiltä, ei sentähden että hän heidän kanssaan ylellisesti söisi ja joisi, vaan ainoastaan sen vuoksi, että antaa syntisten tulla luoksensa eikä niitä hylkää ja ylönkatso,

vaikka hänen heistä nähden niin olisi pitänyt tehdä. Hänen olisi pitänyt käydä harmaassa nutussa, näyttää vakavalta ja olla erillään yhteisestä kansasta; ja missä hän tapasi tuollaisia publikaaneja ja syntisiä, olisi hänen pitänyt tukkia nenänsä ja kääntää silmänsä toisaalle, ettei olisi tullut heistä saastutetuksi. Näin heidänkin, pyhain ihmisten, oli tapana menetellä. Samoin Jesaiaskin 65: 5 heistä kirjoittaa, että he pitivät itsensä niin puhtaina, etteivät voineet kärsiä syntisen kosketusta, ja esimerkki siitä nähdään myöskin Luukk. 7: 39, jossa fariseus soimaa Kristusta sen vuoksi, että antoi syntisen vaimon ruveta itseensä. Nämä nyt olivat niitä, jotka häntä alituisesti mestaroivat ja tahtoivat määrätä ja säätää, kuinka hänen olisi tullut menetellä ja pyhästi elää. Sen vuoksi he tässä nurisevat, ettei hän seurustele heidän kanssaan eikä vältä tuollaisia julkisia syntisiä, kuten he tekevät.

Nyt on Kristuskin hieman itsepäinen ja osoittaa tässä, ettei hän ollenkaan kaipaa mestaroimista, vaan tahtoo olla omassa vapaudessansa. Samoin nähdään kaikkialla evankeliumissa, että siinä miehessä asuu varsin jäykkä itsepäisyys, vaikka hän muuten olikin niin sävyisä, hyväntahtoinen ja avulias mies, ettei moista maan päällä. Mutta kun he lakinensa tulevat häntä mestaroimaan, niin on kaikki ystävyys lopussa, kaikki kimmoo ja poukahtaa takaisin aivan kuin alasimeen lyötäessä. Hän puhuu ja tekee aivan päinvastoin kuin he häneltä vaativat, vaikka he kohta oikein ja hyvin puhuvatkin Jumalan sanaa käyttäen, kuten tässäkin tekevät tullessaan ja sanoessaan: Näin tulisi sinun tehdä, sinun pitäisi hurskasten seurassa pysyä ja syntisiä karttaman. Se on kallis oppi ja Raamatusta otettu, sillä Mooses itse kirjoittaa, että heidän tulee pahoja karttaa ja pysyä pahuudesta erillään. Tähän tekstiin nojautuen tulevat he Moosekseensa kääriytyen ja

tahtovat tämänkin miehen laskea lakinsa ikeen alle sekä pitää häntä sillä ohjaksissa.

Mutta olkoon laki Jumalan tai ihmisten, niin tahtoo hän olla kokonaan vapaudessansa ja on kuin yksisarvinen, josta sanotaan, ettei sitä voida elävänä kiinni saada, vaikka sitä kuinkakin ajettaisiin ja ahdistettaisiin. Se antaa kyllä itsensä pistää, ampuu ja tappaa, mutta ei vaan kiinni ottaa. Näin Kristuskin tekee; vaikka häntä lailla kuinkakin tahdottaisiin tavoittaa ja ijestää, ei hän kuitenkaan sitä suvaitse, vaan riuhtaisee itsensä siitä läpi kuin hämmähäkin verkosta ja antaa heille vielä päälliseksi hyvät läksytykset. Esim. Matt: 12: 3, kun juutalaiset syyttivät hänen opetuslapsiaan, että he sapattina tähkäpäitä poimivat, nojautuen Jumalan käskyyn sapatin pyhänä pitämisestä, kääntää hän asian aivan toiseksi, selittää käskyn omalla tavallaan ja todistaa vastakohtan sekä Raamatulla että esimerkeillä. Samoin Matt. 16: 22, 23, kun hän apostoleille ilmaisi, kuinka hänen piti kärsiä ja tulla ristiinnaulituksi, ja kun Pietari nähtävästi hyvässä tarkoituksessa vetoo rakkauden lakiin, muistuttaa häntä Jumalan käskystä ja sanoo: **Armahda itsiäs Herra, älköön sinulle se tapahtuko**, lukee hän hänellekin varsin karvaan luvun ja pitelee häntä varsin kovasti ja tylysti sanoen: **Mene pois minun tyköäni saatana, ettes ymmärrä niitä, jotka Jumalan ovat, mutta ne jotka ihmisten ovat.**

Sanalla sanoen, missä vaan lailla hänen kimppuunsa ruvetaan, niin hän ei tahdo sitä kärsiä, vaan olla vapaa kaikista laeista ja niiden Herra. Hän ei tahdo ollenkaan mitään lakia **pakosta** pitää. Ja kuitenkaan ei toisaalta hänen itsekseen menetellessä mikään laki ole niin pieni, ettei hän sitä mielellään noudattaisi, vieläpä paljoa enemmänkin tekisi, kuin laki vaatii, niin ettei yhtäkään nöyrympää, avuliaampaa ihmistä voida löytää, jos vaan hänen annetaan olla mestaroimatta. Niinkin syvälle

hän alentuu, että hän pettäjänsä Juudaan jalkoja pesee ja suutelee ja itse opetuslapsiansa öisin peittelee, kuten pyhä taru kertoo ja uskotavaa on; hän itsekkin Matt. 20: 28 sanoo: **En minä ole tullut, että minua piti palveltaman, mutta että minä palvelisin jokaista.**

Kuuluvathan nämä lain töihin, mutta eivät ole lain tähden eikä lain pakotuksesta tehtyjä. Hänen elämästäänkin nähdään, että hän sinne tänne maassa kierrellessään viettää yönsä taivasalla, paastoo neljäkymmentä päivää, ei nauti mitään lepoa ja rasittaa itseään niin monilla töillä, että peljätään hänen menettävän järkensä (Mark. 3: 21) tai vahingoittavan terveytensä. Hän tekee kaikki, mitä hänen tulee ja suinkin voi, mutta hän ei millään ehdolla siedä pakkoa eikä mitään lakia päällensä pantavan. Jos sitä yritetään, silloin ponnistaa hän vastaan mitä ankarimmin. Hän on siis samalla sekä kaikkein itsepäisin että myöskin kaikkein hyväntahtoisin; uppiniskaisempaa miestä ei voi olla, mutta samalla ei myöskään palvelemaisempaa, sillä hän ei tahdo mitään lailla pakotettuna tehdä, mutta tekee kuitenkin kaikki ja levittelee hyviä töitään yltympäri kuin vesitulva, kun vaan annetaan hänen omasta ehdostaan tehdä mestaroimatta ja opettamatta häntä.

Tämä on nyt kirjoitettu meille esimerkiksi, että oppisimme, mitä oikea kristitty ihminen on Hengen jälkeen. Me emme saa tuomita häntä lain jälkeen emmekä mestaroida häntä viisautemme mukaan, sillä sen vuoksi on Kristus meidän Herramme, että tekisi meidät sellaisiksi ihmisiksi kuin hän itsekin on. Samoin kuin ei hän kärsi, että häntä minkäänlaisten lakien kautta sidotaan, vaan on lain ja kaikkein kappalten Herra, samoin ei saa kristittykään niitä kärsiä. Pitäähän meidän kohota niin korkealle ja olla Kristuksen ja hänen kas-teensa kautta niin vapautetuita, ettei omatun-tomme uskon puolesta tiedä mistään laista, vaan pysyy kerrassaan siltä mestaroimatta ja

tuomitsematta. Omantunnon sisälliseen ole-
mukseen nähden tulee meidän siis olla sitä
mieltä, ikäänkuin ei olisi maan päälle ikänä
mitään lakia tullut, ei kymmeniä eikä yhtä-
kään käskyä, ei Jumalalta, ei paavilta eikä
keisarilta, vaan alati pysyä vapaudestamme,
niin että voimme sanoa: Minä en tiedä enkä
tahdokaan tietää mitään laista.

Siinä tilassa ja olennessa, jonka kautta
kristityiksi tulemme lakkaavat nimittäin mei-
dän ja kaikkein ihmisten työt, siis myöskin
kaikki lait. Missä, näet, ei mitään työtä ole,
siinä ei ole mitään lakiakaan työtä vaatimassa
ja sanomassa: Tuo sinun pitää tehdä, tuo jät-
tää. Vaan me olemme yksinkertaisesti kasteen
ja Kristuksen veren kautta vapaat kaikista
töistä, sulasta armosta ja laupeudesta van-
hurskaat ja ainoastaan sen turvin elämmekin
Jumalan edessä: Tämä on, sanon minä, mei-
dän tavaramme, sitten kun olemme kristityik-
si tulleet ja Jumalan edessä elämme ja py-
symme. Sillä se taas, mitenkä meidän tulee
elää ulkonaiseen menoon nähden lihassa ja
veressä, ei kuulu tähän.

Kristityn täytyy siis oppia hallitsemaan
omaatuntoaan Jumalan edessä siten, ettei an-
na minkään lain kahleen sitä vangita, vaan
kun niillä tahdotaan hänen uskoansa ahdistaa,
torjukoon ne päältänsä ja tehköön, kuten Kris-
tus tässä ja muualla tekee ollen niin itsepäi-
nen, omituinen ja kummallinen, ettei mikään
Mooses eikä laintyrkyttäjät hänessä mitään ai-
kaan saa, vaikka hän kuitenkin on samalla
kaikkein nöyryin, sävyisin ja ystävällisin mies.
Mutta tämä on suuri ja ylevä taito, johon ei
kukaan kykenekään paitsi hän yksin, joka on
ollut siinä mestari ja saattoi kaikki lait ja laki-
opetukset työntää pois. Me emme siihen voi
päästä, sillä perkele juonittelee meidän lihas-
samme ja veressämme. Hän ahdistaa ihmistä
omassatunnossa, panee hänet tilille siitä, mitä
hän on tehnyt ja jättänyt tekemättä, ja väitte-

lee kanssamme sekä synnistämme että hurs-
kaudestamme.

Näin joutuu ihminen ikäänkuin savikuop-
paan ja syvään liejuun, josta hän ei voi päästä
ylös, vaan vaipuu vaipumistaan yhä syvem-
mälle. Tämä on häntä painamassa kuin raskas
kuorma, jonka alta hän ei pääse nousemaan.
Niin on hän siinä sitten kalvavien ajatusten
vaivaamana, eikä voi rauhaa saada. Minäkin
tunnen, etten voi itseäni siitä irti ponnistaa,
vaikka ihan kuoliaaksi itseäni vaivaisin; minä
en voi tuosta avannosta nousta, niin että voisin
saada lain alleni ja pakottaa se vaikenemaan ja
sanomaan: No vihdoinkin, nyt olet sinä kyllik-
si tehnyt, nyt saat olla puolestani rauhassa.
Mutta siitä ei tule kerrassaan mitään, sillä se
kuoppa on niin syvä, ettei kukaan voi siitä
ylöspäästä, vaikka koko maailma tulisi häntä
auttamaan, kuten ne voivat kerallani todistaa,
jotka sitä ovat kokeneet ja vielä joka päivä ko-
kevat.

Tähän on syynä koko luontomme, joka on
sen laatuinen, että se aina on karkäs töihin ja
lakeihin ja niitä seuraamaan, jotka sanovat:
**Miksi syöpi hän publikaanien ja syntisten
kanssa?** Jos hän meidän kanssamme söisi ja
joisi, tekisi hän oikein. Samoin: **Miksi sinun
opetuslapsesi tähköpäitä noukkivat ja teke-
vät sitä, kuin ei sovi sapattina tehdä?** Luon-
tomme tahtoo aina lain kanssa hääriä ja väitel-
lä, kunnes se sanoisi: Nyt olet sinä hurskas.
Eihän se voi korkeammalle ennättää eikä pa-
rempaa ymmärtää, kuin että lain oppi on kor-
kein oppi ja sen vanhurskaus paras elämä Ju-
malan edessä. Näin pysyy se ikuisesti lain
vangitsemana ja sitomana. Ja vaikka ihminen
kuinkakin ponnistelee ja koittaa, ei hän kui-
tenkaan voi ikänä siihen päästä, että saattaisi
lain vaikenemaan, niin ettei sillä olisi enään
häneltä mitään vaadittavaa eikä nuhdeltavaa.
Hänen täytyy kaiken elinaikansa olla sen kah-
leissa kuin ijankaikkisessa vankeudessa. Mitä

kauvemmin ihminen raataa ja ottelee, sitä vi-haisemmaksi laki tulee, kunnes ihminen sen alle näännyy.

No kuinkas sitten minun tulee tehdä, kun laki hyökkää kimppuuni ja omaatuntoani ahdistaa, kun tunnen, etten sen vaatimuksia täy-tä? Vastaus: Katso, kuinka Kristus tekee, nos-taa päänsä pystyyn ja rupeaa itsepäiseksi, ei kärsi, että koitetaan häntä pakottaa mihinkään lakiin, olipa se sitten vaikka Jumalan käskys-tä otettu. Opi sinäkin samoin tekemään ja vastaa laille kaunistelematta näin: Laki kulta, heitä nyt väitteesi ja pötki tiehesi, sillä minul-la ei nyt ole sinun kanssasi mitään tekemistä. Juuri sentähden, että tulet ja tahdot kanssani väitellä ja kysellä, kuinka hurskas olen, en tahdo sinua kuunnella, sillä se tuomari, jonka edessä nyt riitelemme, ei kysy, mitä olen tai mitä minun tulee tehdä, mitä ei, vaan mitä Kristus on, antaa ja tekee. Me olemme nyt makuukammiossa, jossa sulhon ja morsiamen täytyy saada olla kahden kesken, ja johon ei sinun sovi tulla mitään puhumaan.

Mutta se kolkuttaa kuitenkin kolkutta-mistaan ja sanoo: Pitäähän sinun toki tehdä hyviä töitä, Jumalan käskyt pitää, jos tahdot autuaaksi tulla. Vastaa sinä uudestaan: Etkös kuule, ettei se nyt tule kysymykseen, sillä mi-nä omistan jo vanhurskauteni ja kaiken au-tuuteni pääperustuksen ilman mitään töitä Herrassani Kristuksessa, ja minä olen jo au-tuas, ennen kuin sinä tuletkaan, joten siis si-nua ei ensinkään siihen tarvita. Sillä, kuten olen sanonut, missä töitä ei kysytä, ei siinä la-kikaan mitään merkitse, ja missä lakia ei ole, ei siinä syntiäkään ole. Senvuoksi ei pidä ke-nenkään muun paitsi morsiamen kammios-saan Kristuksen kanssa hallitseman, jonka kanssa hänellä on kaikki yhteistä mitään puuttumatta, mitkä autuuteen tarvitaan. Laki pysyköön jyrinöineen ja piipatuksineen sieltä pois, katsokoon hän sen uljaasti ylön ja lykät-

köön luotansa, kun se omaatuntoa aikoo hä-tyyttää, sillä tänne ei sillä ole asiaa, tänne tu-lee se sopimattomaan aikaan ja tahtoo sekaan-tua asioihin, jotka sille eivät kuulu. Olemme-han me tässä siinä uskonkappaleessa, jossa sa-notaan: Minä uskon Jeesuksen Kristuksen päälle, minun Herrani, joka minun edestäni on kärsinyt, kuollut ja noussut ylös j. n. e. Häntä täytyy Mooseksen, keisarin ja Jumalan käsky-jen väistää, ja minulla on valta ajaa matkaansa kaikki, mikä tahtoo kanssani väitellä synnistä, oikeudesta tai vääryydestä ja kaikista teoista-ni.

Katsos, tällaista vapautta tahtoo Kristus meille tässä kuvata, ettemme kristittyinä us-komme mukaan mitään toista mestaria suvait-sisi, vaan pitäisimme yksinkertaisesti siitä kiinni, että olemme kastetut ja Kristukseen kutsutut, jonka kautta me olemme hurskaiksi ja pyhitetyiksi tulleet. Sanokaamme: Siinä on minun oikeuteni, tavarani, työni ja kaikki sen synnin ja vääryyden korvaukseksi, minkä laki voi minulle syytökseksi lukea. Jos muuta oi-keutta, töitä, lakia ja syntiä vaadit, niin hae saatavasi keneltä tahdot, minusta et mitään irti saa. Näin voisi ihminen torjua ja vastustaa perkeleen mieleen johdatuksia ja kiusauksia joko sitten entisistä tai nykyisistä synneistä. Meidän tulee siis tarkasti erottaa toisistaan Mooses ja Kristus, työ ja usko, omatunto ja ulkonainen elämä, niin että, kun laki käy kimppuuni ja tahtoo sydäntäni peljättää, tuolle laki kullalle siinä tuokiossa annetaan matka-passi. Ellei se sitten hyvällä pois lähde, niin sanokaamme uljaasti: Minä tahdon mielelläni tehdä ja edistää hyviä töitä, missä voin, aika-naan, kun tulemme ihmisten kanssa tekemi-seen, mutta tässä, kun on kysymyksessä omantuntoni asema Jumalan edessä, en tahdo laista mitään tietää. Älä ollenkaan minuun puutu äläkä minulle puhu mitään teoistani ja laiminlyömisistäni; tässä en minä kuule Moo-

sesta enkä fariseuksia. Kristuksen tulee tässä yksin hallita ja kaikkena olla, ja Maarian tavalla tahdon minä hänen jalkainsa juuressa istua kuunnellen hänen sanojaan; pysyköön Martta ulkona, puuhailkoon keittiössä ja koti askareissa ja jättäköön omantuntoni rauhaan.

Mutta kuinkas, onhan minussa kuitenkin yhä vieläkin syntiä, joten tuo ei mahda olla oikein? Vastaus: Niin, totisesti olenkin minä syntinen ja teen vääryyttä, mutta en sen vuoksi epätoivoisena helvettiin juokse enkä lakia pakene. Onhan minulla vielä Moosesta ylempanä yksi oikeus ja työ, jonka kautta tartun häneen, joka minuun on tarttunut, pysyn hänessä, joka kasteessa on minua syleillyt ja helmaansa sulkenut, ja joka evankeliuminsa kautta on saattanut minua kaikkein tavarainsa osallisuuteen ja käskenyt itseensä uskomaan. Missä hän on, käske siellä fariseukset ja Mooses tauluinensa sekä kaikki lainoppineet kirjojensa ja kaikki ihmiset töineen kohta paikalla vaikenemaan ja väistymään. Sillä siellä ei ole yhdelläkään lailla mitään oikeutta syyttää eikä vaatia, vaikka en sitä ollenkaan täyttänyt enkä voikaan täyttää, sillä Kristuksessa on minulla kaikkea runsaasti, mitä olen vailla ja tarvitsen.

Semmoinen on, sanon minä, kristittyjen oppi ja taito käsitettynä kuitenkin ainoastaan sillä ehdolla, että Kristus saa hallita ja omantunto on tekemisissä Jumalan kanssa. Mutta tätä ei saarnata törkeille, häpeemättömille, kevytmielisille ihmisille, sillä he eivät tästä mitään ymmärrä. He ainoastaan, kuten 2 Piet. 3: 16 sanotaan, turmelevat ja vääristelevät tällaisen opin omaksi kadotukseksensa, tekevät siitä itselleen luvan elää kuinka tahtovat sanoen: No hei, mitä tarvitsee minun hyviä töitä tehdä? Mitä vahinkoa siitä, että olen syntinen? Onhan Kristus kuitenkin lain lakkauttanut j. n. e. Tämä nyt ei myöskään kelpaa, sillä sinun täytyy nähdä Kristus toiseltakin puolel-

ta, mitä muutakin hän tekee. Hän sanoo tässä itse olevansa se mies, joka etsii vaivasta, kadonnutta lammasta, ja todistaa vielä nykyisilläänkin töillensä, että ottaa vastaan syntisiä ja publikaaneja ja heille saarnaa. Tästä näet, että hän tekee paljota enemmän kuin laki vaatiikaan ja opettaa esimerkillään sinuakin samoin tekemään. Hän on niin kopea, ettei tahdo lain olalla olla, ja toisaalta taas niin hyväntahtoinen, että tekee paljota enemmän kuin laki voi vaatiikaan.

Elä sinäkin niin, ettet odota, kunnes lailla täytyy sinua ajaa ja pakottaa; tee itsestäsi ilman lakia tehtäväsi, kuten 1 Piet. 2: 16 kehoitetaan: **Niinkuin vapaat, ja ei niin että se vaipaus olis niinkuin pahuuden peite, vaan niinkuin Jumalan palvelijat;** ja Paavali Room. 6: 18 sanoo: **Että te olette vapahdetut synnistä, niin te olette vanhurskauden palvelijaksi tulleet.** Semmoisia ovat ne, jotka vapaalla omallatunnolla ilman lain pakkoa kaikki tekevät.

Evankeliumi tekee nimittäin, jos se sydämessä oikein vallitsee, ihmisen sellaiseksi, joka ei odota lain vaatimusta, vaan on niin täynnä riemua Kristuksessa, halua ja rakkautta hyvään, että hän mielellään jokaista auttaa hyvillä töillensä, missä vaan voi, vapaasta sydäimestä, ennen kuin edes lakia muistaakaan; hän antaa ruumiinsa ja henkensä alttiiksi sitä ollenkaan katsomatta, mitä sen vuoksi saa kärsiä, ja näin tulee hän täyteen hyviä töitä, jotka johtuvat itsestään. Ei Kristuskaan tahdo pakotettuna oljenkorttakaan nostaa, mutta pakottamatta antautuu hän minun ja koko maailman hyväksi ristiinnaulittavaksi ja kuolee kadonneen lampaan edestä. Tämä se vasta töitten työ.

Opi siis tämän johdolla nämä kaksi kappaletta erottamaan ja kumpastakin oikealle sijallensa panemaan ja jakamaan. Kun sitten laki ja synti ottavat rynnäöksensä omantunnon

päälle, niin vastaa rohkeasti Moosesta, käske häntä suutansa tukkimaan ja käymään vanhan ihmisesi kimppuun. Pane se Mooseksen kouluun, että hän sen pehmittäisi ja sanoisi: Kuules, sinäpä vasta olet laiska ja kankea hyvää tekemään, lähimmäistäsi palvelemaan. Kun sinun pitäisi Kristusta ylistämän, niin juot sinä mieluummin kannun olutta. Ennen kuin joutuisit vaaraan Kristuksen tähden, sinä paljoa mieluummin ryöväisit ja pettäisit lähimmäistäsi, missä voit. Tuolle laiskalle lurjukselle, joka ei tahdo lähteä liikkeelle, jonka kädet karttavat työtä, jonka jalat eivät kulje, jonne kulkea pitäisi ja jonka silmät ruokottomutta haeskelevat, näytä sille kiviset taulut ja lyö niillä sitä aasia, että sen täytyy liikkeelle lähteä.

Tulee siis sanoa Moosekselle: Mielelläni tahdon sua kuulla ja seurata, jos käyt minun kimppuuni siitä, johon sinulla on oikeutta, nimittäin niistä asioista, jotka koskevat toimiani ja elämäni ulkopuolella uskoani ja omantuntoni vanhurskautta Jumalan edessä. Ulkonaisen elämän alalla saat hallita kuin kurinpitäjä talonväen joukossa ja vaatia minulta kuuliaisuutta, puhtautta, kärsivällisyyttä, hyviä tekoja lähimmäistä kohtaan, apua köyhille, Jumalalle ylistystä ja kiitosta; lisäksi saat vaatia minut antautumaan häväistäväksi ja pilkattavaksi hänen sanansa tähden ja kärsimään maailman kaikkia vaivoja. Kaikkeen siihen olen hyvin tyytyväinen ja tahdon enemmänkin tehdä, kuin ulkonaisen ihmiseni puolesta voinkaan. Sillä henki tosin on altis, sanoo Kristus, ja enemmänkin kuin altis, vaikka liha on heikko. Niinpä hänkin antautuu ympärileikkavaksi, temppeleissä uhrattavaksi, ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi, vaikka hänellä ei siihen mitään pakkoa ole, eikä laki sellaista häneltä voi vaatia.

Mutta jos tahdot hyökätä edemmäksi, kuin mihin sinulla oikeutta on, jos karkaat sy-

dämeni ja uskoni kimppuun, silloin en tahdo sinua kuulla enkä nähdä, sillä sialla on minulla toinen suuri sanomaton tavara, jonka nimi on Kristus ja hänen kasteensa ja evankeliuminsa. Lyhyesti: Mitä ulkonaiseen ihmiseen tulee, sitä et liiaksi voi vaatia ja pakotella, mutta omaatuntoa et ollenkaan saa hätyyttää. Kenessä nimittäin on se Henki, joka meille Kristuksen tuo, hän on kaikkein lakien yläpuolella. P. Paavalikin sanoo 1 Tim. 1: 9: **Ei vanhurskaalle ole laki pantu**, mutta hän tekee kuitenkin enemmän, kuin hän lihan jälkeä voisi. Lain jälkeen me emme muuta ole kuin syntisiä, niin että oman persoonamme vuoksi meidän täytyisi pysyä lain kirouksessa, mutta Kristuksen ja hänen kasteensa tähden liitelemme me korkealla kaiken lain yläpuolella.

Siis tulee Mooseksen harjoittaa tehtäväänsä Kristuksen ulkopuolella, niin että ahdistelee niitä, jotka eivät ole kristityitä, tai vanhaa ihmistä. Sillä kristityitä ei hän sen kautta hurskaiksi eikä vanhurskaiksi tee, mutta sen hän kyllä tekee, että teroittaa heille heidän velvolluuksiensa täyttämistä, johon he Hengen jälkeen halusta suostuvatkin, vaikkei liha niin kohta tahdokkaan eikä voikaan Hengen johdusta seurata. Senvuoksi ovatkin he vielä kehoituksen ja muistutuksen tarpeessa, mutta kuitenkin saakoon omatunto jäädä vapaaksi, sillä lailla ei ole mitään oikeutta syyttää eikä tuomita heitä Jumalan edessä. Täytyy siis kristikunnassa aina pitää vireillä sellaistakin oppia ja kehoitusta, että jokaiselle teroitetaan ja muistutetaan, mitä hänen säädysensä tulee tehdä, kuten apostolitkin ovat tehneet.

Toiset taasen, jotka eivät ole kristityitä, täytyy jättää Mooseksen hallitaviksi sekä tekojen että omantunnon puolesta, että hän heitä kovistaisi ja vaivaisi tekemään sitä, mikä oikein on, ja pahasta luopumaan, vaikka eivät sitä mielellänsä tekisikään. Näin on vastaha-

koisen roistoväen ja uppiniskaisen kansan laita, jotka eivät kristillistä vapautta ymmärrä eivätkä siitä huoli, vaikka kyllä voivat jaartella ja kerskailla evankeliumista, jota kuitenkin käyttävät väärin vallattomuutensa puolustukseksi. Tietäkööt sellaiset kuuluvansa Mooseksen vallan alle.

Tätä oppia eivät nimittäin ne ihmiset voi käsittää, jotka suruttomina vaeltavat luullen, etteivät evankeliumia tarvitse tai että tuntevat sen hyvästi, vaan ainoastaan ne, joiden omatunto heidän syntiensä ja Jumalan vihan tähden on joutunut sellaisiin väittelemisiin lain kanssa, että pelko on heidät käsittänyt ja tuntevat, että heidän sydämensä heille sanoo: Voi minua onnetonta, kuinka olen elänyt? Kuinka voin Jumalan edessä kestää? Ja niin kulkevat he liiaksi peljästyneinä ja arkoina, jota vastoin nuo toiset taas ovat liiaksi kovia ja röyhkeitä, niin etteivät tunne eivätkä huomaa mitään lakia, ei omaa syntiänsä eikä hätäänsä. Kummallekin on siis tässä väärin jaettu, että niillä, joilla ei pitäisi lain kanssa olla mitään tekemistä, on sitä aivan liian paljon, vieläpä he yksin sen tuntevatkin; toiset taasen, joiden yksin pitäisi se tuntea, eivät siitä ole millänäkään, vieläpä he paatumistaan paatuvatkin, mitä enemmän heitä lailla ja Jumalan vihalla tahdotaan peljättää. Siitä syystä tuleekin heillä olla toinen opettaja, nimittäin mestaaja ja vankihuone, joka heitä opettakoon, että, koska eivät tahdo hyvää tehdä Jumalan nimessä, heidän täytyy se tehdä toisen nimessä eikä pidä heidän saaman palkakseen mitään kiitosta, vaan helvetin tulen ja kaikki vaivat.

Sitä vastoin tahtoo Kristus tässä ja kaikin paikoin, kuten olen sanonut, esimerkkinsä ja saarnansa opetuksella totuttaa meitä, jotka tunnemme syntimme ja lain kuorman ja mielellämme tahtoisimme olla kristittyjä, pitämään puoltamme lakia vastaan ja torjumaan sitä päältä, sekä katsomaan, ettemme

vaan antaisi jalansijaa perkeleelle, joka lain avulla tahtoo murtautua Kristuksen morsiuskammioon ja asettua hänen sijaansa. Se on: riistää omaltatunnolta sen lohdutusta ja iloa, saadaksean ihmistä epäilemään, niin ettei hän voisi kohottaa päätänsä eikä sydäntänsä Jumalan edessä. Kristittyjen taito on nimittäin siinä, että heidän tulee oppia ja tietää jotain enemmän, kuin yhteinen jumalaton joukko voi tietää ja ymmärtää. Heidän tulee osata perkeleen kanssa tapella ja pitää puolensa häntä vastaan, kun hän karkaa kimppuumme ja tahtoo Mooseksesta meidän kanssamme väitellä. Hänelle ei saa myöntää pienintäkään sananvuoroa eikä jalansijaa, vaan mentäköön suoraa päätä Mooseksesta Kristukseen ja pysyttäköön siinä, sillä perkeleen aiheet ovat vaan sellaiset että kavalasti saisi meidät Kristuksen alta saatetuksi Mooseksen alle, koska hän tietää jo olevansa voitolla, jos kerran sen aikaan saa.

Katso siis tarkasti eteesi, ettet anna itseäsi eksyttää pois tältä tieltä etkä viehätty astumaan pois tästä piiristä. Vaikka hän laveastikin selittelisi sinulle lainkin olevan Jumalan sanaa, jota sinä olet velvollinen tottelemaan, niin voit häntä vastata sanoen: Kuulethan, etten nyt tahdo tietää enkä kuulla mistään laista, sillä me olemme nyt siinä ympyrässä ja sillä paikalla, jossa ei kysytä, mitä minun täytyy tehdä ja jättää. Minä tiedän kyllä entuudesta, etten ole tehnyt enkä tee sitä, mitä laki vaatii; vaan tässä on kysymyksessä, kuinka armollinen Jumala ja synteinanteeksiantamus saavutettaisiin ja pääkappale Kristuksesta opittaisiin. Tässä tahdon minä pysyä Kristuksen sylissä, riippua hänen kaulassaan ja sulkeutua hänen kasteeseensa. Sen Jumala suokoon, vaikka laki puhuisi ja sydämeni tuntisi mitä tahansa. Jos me ainoastaan tämän pääkappaleen puhtaana ja tämän linnan lujana ja hyvin varustettuna varjelemme, niin sitten tahdon mielelläni kärsiä

ja tehdä ulkonaisesti niin paljon kuin päälleni pannaan.

Katsos, ken tämän taidon hyvästi oppisi, hän olisi vasta täydellinen ihminen, jommoinen Kristus on ollut, joka oli niin korkealla lain yläpuolella, että uskalsi P. Pietariakin sanoa perkeleeksi, fariseuksia hulluiksi ja sokeiksi taluttajiksi, tukkia Mooseksen suun ja käskeä hänet vaikenemaan, ja sitten elää kokonaan ilman lakia ja kuitenkin täyttää kaikki lait. Hän oli kopea ja itsepäinen kaikkea vastaan, mikä tahtoi hänet sitoa ja vangita, ja kuitenkin oli hän itsessään kaikkein ihmisten palvelija ja alamainen. Mutta se on aina puutteenamme, ettemme koskaan voi sellaista oikein oppia, sillä perkele on tiellämme ja johdattaa siihen, että käännämme asian takaperin ja olemme aivan halukkaat ja nöyrät kuuntelemaan kaikkea, mitä laki sanoo, ja valmiit siitä peljästyämään, vaikka meidän tulisi päättämme pystyyn nostaa ja olla sitä kuulematta ja seuraamatta. Toisaalta taas olemme taipuvaisia käyttämään ulkonaisesti liiankin suurta vapautta, vaikka meidän tulisi ruumistamme surkeilematta alaspainaa ja pitää lain kurituksessa, niin että sen täytyisi kärsiä kaikkia, mikä sille kipeätä tekee, koska se yhä vielä syntiä harjoittaa. Siis näin, että synti pysyisi ulkopuolella, jossa sen pysyä pitääkin, ja sillä olisi Mooseksensa, joka sen päällä makaisi ja ajaisi sitä; mutta sisällisesti ei mikään synti eikä laki hallitsisi, vaan Kristus yksinensä sulalla armollaan, ilollaan ja lohdutuksellaan. Näin kävisi kaikki oikein ja ihminen olisi kaikkeen hyvään sovelias, sekä tekemään että kärsimään kaikkea halullisella, mieluisella ja iloisella sydämellä ja totisella oikealla uskolla Jumalan armoon Kristuksessa.

Ken nyt tämän taitaa, hän kiittäköön Jumalata ja katsokoon, ettei hän vaan sitä liiaksi hyvin taitaisi ja suuresta taidostaan paisuisi. Sillä minä ja minun kaltaiseni emme aina-

kaan sitä vielä taida, niinkuin meidän taitaa pitäisi, vaikka olemmekin sitä enemmän ahkeoineet ja kyllä siinä edistyneetkin pitkälle. Sillä se on, kuten olen sanonut, sellainen taito, jota ei yksikään muu taida paitsi kristitty, ja heidänkin täytyy siinä oppilaina pysyä koko elämänsä ajan. Toisin on laita noiden toisten suruttomien henkien, jotka yksin ovat kaikki taitavinaan. Mutta kaikesta luullusta taidostaan huolimatta ovat he aivan taitamattomia ja ovat asiassa kaikkein pitemmälle eksyneet. Ei sen harmillisempaa eikä mitään suurempaa surkeutta ja vahinkoa voi kukaan kristikunnalle saattaa, kuin juuri tuollaiset viisastelijat, joista kaikki lahkot ja uskonsuunnat saavat alkunsa ja jotka ovat sellaista väkeä, etteivät palvele Jumalaa eikä maailmaa, eivät oikeen kuule lakia eikä evankeliumia, vaan katsovat toisen ylön ja toiseen kyllästyvät sekä aina ovat uusien oppien haussa. Mutta me emme heidän tähtensä saarnaakaan, sillä he eivät sitä ansaitse ja Jumala on heidät niin rangaissut, etteivät koskaan voi sitä oppia eikä siitä mitään irti saada, vaikka kuulevatkin. Pitäkäämme se omana tavaranimme, josta he eivät mitään meiltä saa, vaan josta he ainoastaan kuulevat pelkän kaiun ja soiton.

Tämä on ensimmäinen kappale, jonka Kristus opettaa evankeliumissamme. Nyt tahdomme myöskin tarkastella Herran ihanata saarna, jonka hän alkaa sanoen:

Kuka on teistä se ihminen, jolla on satalammasta, ja jos hän yhden niistä kadottaa, eikö hän jätä yhdeksänkymmentä ja yhdeksän korpeen ja mene sen jälkeen, joka kadonnut on, siihen asti, että hän sen löytää j. n. e. Herra Kristus ei ole ainoastaan itsepäinen, ettei tahdo myöntyä heidän oppiinsa ja mestaroimiseensa, vaan osoittaa myöskin perusteelliset syynsä siihen, kumoo sen varsin taitavasti ja tukkii heidän suunsa, niin etteivät kykene mitään vastaan inttämään. Hän solmii

heidät heidän omilla töillensä ja esimerkeillensä, niin että heidän täytyy sydämessään hävetä huomauttaneensa häntä sellaisesta ja moittineensa häntä niin suurissa asioissa siitä, jota he itse tekevät paljoa vähäpätöisemmissä asioissa ja pitivät suurena kunnianaankin tehdä.

Kuinka olisi hän voinut heille paremmin vastata kuin sanomalla: Te suuret mestarit ja hyvät viisastelijat, tahdotteko te minua käskeä ja opettaa, että minun pitäisi karkoittaa köyhät syntiset luotani, jotka tulevat minulta neuvoa pyytämään ja minua kuulemaan. Itsehän te teette yhden kadonneen lampaan tähden paljoa enemmän. Jos sadasta yhden ainoankin kadotatte, jätätte yhdeksänkymmentä yhdeksän korpeen, se on: kedolle paimenten tykönä olemaan, ja juoksette tuota sadannetta hakemassa ilman mitään lepoa, kunnes olette sen löytäneet. Sitä sanotte hyväksi ja luvalliseksi työkseksi, ja jos teitä siitä joku nuhtelisi, pitäisitte häntä hupsuna ja hulluna. Eikö minun, sielujen Vapahtajan, pitäisi ihmisten kanssa samoin menetellä kuin te lampaan kanssa, sillä eihän kaiken maailmankaan eläimet ja liikkujat ole minkään arvoisia yhteen sieluun verrattuna. Eikö teidän pitäisi sydämissänne hävetä, kun mestaroitte ja nuhtelette minua sellaisesta työstä, josta teidän itseänne täytyy kiittää? Jos siis minua tahdotte nuhdella, täytyy teidän ensin itseänne tuomita.

Onhan Kristus tässä hyvin vastannut, kaikella kunnialla heidän suunsa tukkinut ja esittänyt pätevän syyn, miksi hän ei ollenkaan heidän mestaroimistaan tarvitse eikä tahdo kärsiä niinkuin ei hänen tulekaan. Näin he, kuten sopiikin, hyökkäämällä hänen päällensä vaan paljastavat oman syntinsä ja häpeänsä. Onhan se syystäkin kaikille mestareille häpeäksi, vieläpä hävyttömäksi tunkeilemisesikin luettava, että rohkenevat sellaista miestä ruveta ojentamaan, jonka kuitenkin Jumala

on asettanut kaikkein mestariksi. Niinpä on käyväkin, kuten olen sanonut, että ken kristittyä tahtoo mestaroida ja tuomita, johdattaa häntä pois kasteesta ja Kristusta koskevasta opinkappaleesta hallitaksensa häntä omalla viisaudellaan ja laillansa, hänen täytyy tulla sekä houkkioksi että saada kauhistusta ja murhaa aikaan. Hän häpäisee Jumalalta hänen temppelinsä ja pyhän paikkansa ja hyökkää hänen kimppuunsa perkeleellisellä julkeudella hänen omassa valtakunnassaan, jossa hänen yksin täytyy saada hallita Pyhän Henkensä kautta. Sellaiselle on kohtuullista ja oikein, että Jumala puolestaan tekee hänet synniksi ja häpeäksi kaiken maailman edessä, koska hän tahtoo perkeleen nimessä olla mestari siinä, missä Kristus yksin mestari on, ja puskee päänsä siihen mieheen, joka hänelle on liian korkea viisas.

Ei siis ole hyvä laskea leikkiä kristittyjen kanssa, sillä he ovat eläviä pyhiä. Olkoon maailma vaan kajoomatta siihen mieheen, jonka nimi on Kristus, sillä ei hänestä kuitenkaan mitään voiteta, eikä hän ansaitse mitään opetusta eikä mestaroimista. Ei kristittykään voi eikä saa sellaista kärsiä, sillä jos hän sitä kärsii ja antaa perään tai mukautuu moisiin uskotuksiin, kun tahdotaan hänessä Kristusta mestaroida ja moittia tai hänen uskoaan ahdistella lailla ja töitten opeilla, niin on hän hukassa ja Kristuksesta langennut. Pysykäämme siis vaan lujasti hänessä älkäämme olko millämekään, vaikka koko maailma meitä ivailisi ja mestaroitsisi. Kun, näet, me hänessä pysymme ja säilytämme oikean käsityksen tästä opinkappaleesta, niin voimme kaikki tuollaiset viisastelijat lujalle ottaa ja häpeään saattaa, sillä Kristus nyt kerrassaan ei tahdo kuulla nuhteita eikä mestaroimisia. Yksin tahtoo hän koko maailmaa nuhdella ja mestaroida, niin että ihmisten täytyy joko armoa vastaanottaen tunnustaa hänet herrakseen ja mestarikseen ja it-

sensä narreiksi, tai sitten ilman armoa joutua häpeään ja kadotukseen.

Mutta minä olen jo edellä sanonut, että tämä saarna on aivan liian hyvä, suloinen ja lohdullinen törkeälle suruttomalle joukolle ja hullulle jääräpäiselle roistoväelle. Heille me emme ollenkaan saarnaa, sen tietäkööt, vaan ainoastaan niille, jotka ovat omantunnon peljästyksessä ja tuskassa tai kuoleman vaarassa ja hädässä ja joita perkele ahdistelee heidän syntiensä tähden saattaakseen heitä raskasmielisyyteen ja epätoivoon. Niille pitää tämä suloinen kuva näytettävän, että he lohdutuksen ja ilon löytäisivät. Nuo toiset taasen, jotka entuudestaan hunnussa elää mellastavat eivät-kä paljo mitään siitä tiedä, mitä epätoivo ja hengellinen murhe on, ne jätettäköön Moosoksen ja esivallan kouriin ja lopuksi perkeleen haltuun. Sillä tämä evankeliumimme kuva on niin perin ystävällinen, ettei yksikään ihminen saata likimainkaan sellaista toimeen saada, eikä kukaan ole niin kaunopuhelias, että hän sen poispyhittyänsä voisi sitä sanoilla saada sanotuksi, vaan se pitää sydämen uskolla käsitettävän, sen verran kuin mahdollista on. Kuitenkin antaaksemme johtoa sen tutkimiseen.

Minullakin on, sanoo Herra, sata lammasta, se on: koko kristikunnan pieni joukko, joista yksi on kadonnut ja kristikunnan yhteydestä pois joutunut. Jos tahdot tietää, minkälainen mieleni on, niin kuvaile vaan tarkoin itsellesi sekä paimen että kadonnut lammas. Tuo paimen, joka kuitenkin on ainoastaan ihminen ja kaitsee teurastettavaksi ja tapettavaksi määrättyä järjetöntä karjaa, hänellä on kuitenkin kadonnutta lammastaan kohtaan sellainen sydän, että on yhtä tuskissaan sen takaisin saamisesta, kuin tuo lammaskin ikävissään paimenesta.

Kun lammas luonnon vaiston mukaan huomaa hänet paimenekseen, niin se ei ollen-

kaan häntä pelkää, vaan juoksee kaikella uskalluksella hänen tykönsä ja kulkee hänen edellensä täydellisesti häneen luottaen; heti hänen äänensä kuultuaan se määkii ja juoksee hänen perässänsä saamatta mitään lepoa, kunnes pääsee hänen luokseen. Heidän kummankin välillään vallitsee siis sula luonnollinen ystävyys ja rakkaus, oikeinpa yksi sydän ja mielikin, niin että jos lammas voisi puhua ja sydämensä ilmaista, ei se pyytäisi muuta kuin saada olla paimenensa luona. Paimenella taasen ei ole muusta surua eikä ajatusta, kuin miten löytäisi lampaan, joka hänestä on eksynyt; hän juoksee ja lähettää palvelijansa etsimään kaikista mahdollisista paikoista eikä lakkaa, ennen kuin on sen löytänyt ja jälleen kotiin saattanut.

Hän nimittäin tietää hyvästi, mikä avuton elukka se on, jonka täytyy elää ainoastaan paimenen avusta ja suojeluksesta voimatta ollenkaan itsestään huolta pitää, ja jonka paimenettomana täytyy varsin hukkaan ja turmioon joutua. Luonnostaankin on se arka ja eksyväinen; heti kun se joutuu pois tieltä ja paimenen parista, on se jo mennyttä kalua, eikä ole siitäkään apua, vaikka joutuisikin toisten paimenten ja lammasten seuraan ja vieras häntä huutelisi. Se juoksee juoksemistaan pensasten ja rämeitten halki, mihin vaan sattuu, kunnes joutuu suden saaliiksi tai muuhun turmioon.

Kuitenkin on sillä se avu ja hyvä luonnonomaisuus, että aivan hartaasti noudattelee paimentaan ja tuntee hyvin hänen äänensä. Missä hän sen kuulee, juoksee hän paikalla hänen luokseen eikä suostu luopumaan hänestä, vaikka koko maailma huutelisi ja houkuttelisi. Vaikka hän olisi kadoksissa ja eksyksissä, on hänellä, mikäli luonto myöntää, se toivo, että jos vaan taasen kuulisi oman paimenensa, niin tulisi iloiseksi ja pääsisi kaikista huolistaan. Mutta eipä aio paimenkaan lampaansa löydettyään kiukutella hänelle eikä suutuksissaan

häntä luotansa lykätä tahi heittää suden ki-
taan, vaan hänen ainoana huolenaan ja ajatuk-
senaan on, kuinka kaikkein ystävällisimmin
osaisi häntä houkutella ja suloisimmin häntä
kohdella. Ottaapa hänet selkäänsäkin, painaa
rintaansa ja nostaa ja kantaa häntä kotiin asti.

Tämmöinen on tuo luontokappaleista esi-
tetty kuvaus, jolla Kristus tahtoo meille näyt-
tää, mikä mieli hänellä on meitä kohtaan ja
mitä hän meille tekee, ja kuinka meidän tulee
häneen turvata. Koska tämä luonnossa pitää
paikkansa, niin paljoa enemmän on alita näin
Kristuksen valtakunnassa, joka on sulan ar-
mon, rakkauden ja lohdutuksen valtakunta.
Pidä siis sinäkin itsesi tällaisena lampaana,
joka on tämän paimenen oma, niin saatpa ha-
vaita kuinka paljon enemmän ja korkeammin
hän sinua ottaa suojaansa, ja kuinka vallan
sydämellisesti ja ystävällisesti hän sinusta
huolen pitää saadakseen sinua jälleen takai-
sin. Kuvauksellansa tahtoo hän saada selite-
tyksi ja oikein silminnähtäväksikin pohjatto-
man rakkautensa ja himonsa kurjiin, syntisiin,
hätääntyneisiin ja arkoihin omiintuntoihin,
jotka ovat hänen oikeita lampaitaan.

Kun nimittäin ihminen on kadottanut tä-
män paimenen eikä kuule hänen ääntänsä,
käy hänen aivan kuin kadonneen lampaan, jo-
ka joutuu paimenestaan yhä kauemmaksi.
Vaikka häntä houkutellaan ja huudellaan
muilla opeilla juoksentelemaan ja luulemaan
paimenensa löytäneensä, ei hän kuitenkaan
löydä häntä, vaan juoksee alinomaa nurkasta
toiseen ja eksyy niin eksymistään aina vaan
kauemmaksi. Hänellä ei ole mitään apua ei-
kä lohdutusta, ennen kuin hän kuulee oman
paimenensa äänen jälleen kajahtelevan. Ko-
kemuskin osoittaa silmin nähtävästi ja jokai-
nen voi sydämessään tuntea, että kun opin-
kappale Kristuksesta on kadotettu tai laimin-
lyödään, silloin ilmestyy tänne joku lahko-
henki, tuonne joku kiihkoilija, tuonne joku

alttarin sakramentin, tuonne kasteen väärentä-
jä, mikä saarnaa erinomaisesta pyhyydestä,
mikä mistäkin, ja jokainen houkuttelee lam-
mas rukkaa puoleensa paimeneksi tekeytyen.
Näin eksyy lammass eksymistään, kunnes jou-
tuu tykkänään pois oikealta tieltä.

Niin tulee siihen sitten perkelekin ja lyk-
kää sydämeen omia ajatuksiaan: Voi sentään,
jos sinä olisit tuota tai tätä tehnyt tai ollut te-
kemättä. Näin saa hän sydämen ainoastaan pe-
lommaksi ja hätääntyneemmäksi, niin ettei se
tiedä mitään turvapaikkaa. Näin käy totisesti,
jos Kristus silmistä katoaa eikä uskonkappa-
letta hänestä saarnata. Opetettakoon, neuvotta-
koon tai ohjattakoon kuinka tahansa, kaikki
käy vaan pahaa pahemmaksi ja turmio yhä lä-
henee, ellei oikea paimen omalla äänellään
hänen luoksensa saavu.

Meidän tulee sen vuoksi oppia oikein tun-
temaan Herramme Kristus ja saada oikea kuva
hänenä, ettemme suinkaan pitäisi häntä hir-
muvaltiana tai vihaisena tuomarina, jommoi-
seksi häntä tähän asti on saarnattu ja perkele
hänet aina sydämelle kuvailee, aivan kuin hän
seisoisi takanamme miekkaa heilutellen. Ei-
hän mitenkään lammaskaan luonnollisesti pi-
dä paimentansa sellaisena, joka häntä tahtoo
peljättää, ajella tai lyödä, vaan kohta kun se
hänet näkee, tulee se iloiseksi, kuin olisi jo
avun saanut eikä enään olisi mitään syytä pel-
jätä tai murehtia, ja juoksee täyttä laukkaa ai-
van turvallisena hänen luokseen.

Ennen kuin mekään siis saatamme ruveta
häneen uskaltamaan ja tulla vahvistetuiksi ja
lohdutetuiksi, niin täytyy meidänkin oppia hy-
vin tuntemaan paimenemme ääni ja hyljätä
kaikki muut äänet, jotka meitä ainoastaan har-
hateille johdattavat ja sinne tänne ajelevat ja
ahdistelevat. Meidän täytyy kuulla ja käsittää
ainoastaan se opinkappale, jonka Kristus meil-
le selittää mitä ystävällisimmällä ja lohdulli-
simmalla tavalla, kuin koskaan tavata voi-

daan, niin että täydellä uskalluksella voisimme sanoa: Minun Herrani Kristus on sentään ainoa oikea paimen ja minä valitettavasti kadonnut, eksyksiin juossut lammas, jolla on hätä ja tuska ja joka halusta tahtoisin hurskas olla ja armollisen Jumalan sekä omantunnon rauhan omistaa. Ja kuulenkin tässä, että hän ikävöi minua yhtä hartaasti kuin minä häntä. Minulla on tuska ja hätä, kuinka pääsisin hänen luoksensa ja avun saisin; ja hänkin puolestaan on murheissaan ja huolissaan eikä muuta halaja, kuin että saisi minut uudestaan luokseen.

Katsos, jos me tällaiseksi voisimme hänen sydämensä kuvata ja hänet semmoisena sydämeemme painaa, että hän niin palavasti haluaa, ikävöi ja odottaa, niin emme voisi häntä peljästytä emmekä peljätä, vaan juoksimme iloisesti hänen luokseen ja pysyisimme ainoastaan hänen luonaan mitään muuta oppia tai mestaria kuulematta. Missä nimitäin joku toinen oppi pääsee vallalle, olkoon se Mooseksen tai muun, ei se totisesti tee muuta, kuin ainoastaan hätyyttää ja vaivaa meitä, ettemme voi mitään lepoa ja rauhaa saavuttaa. Sen vuoksi Kristuskin Matt. 11: 28, 29 sanoo: **Tulkaat minun tyköni kaikki, jotka työtä teette ja olette raskautetut, ja minä tahdon teitä virvoittaa. Ottakaat minun ikeeni teidän päällenne, ja te löydätte levon teidän sieluillenne.**

Aivan kuin sanoisi: Vaikka juoksisitte etsimässä mitä tahansa, kuulemassa ja oppimassa kaikkea, mitä saarnata voidaan, niin ette voi mitään sydämen lepoa ja rauhaa löytää muualta kuin ainoastaan minun luotani. Mielellämme annamme me saarnata hyvästä elämästä, kymmenistä käskyistä ja muista opeista, mutta omalle tunnolle, joka synteinsä tähden on tuskassa ja pelvossa, älköön millään muotoa muuta saarnattako kuin Kristusta. Sillä se on kurja kadonnut lammas, jolla ei saa

olla opastajana eikä voi kärsiä mitään muuta mestaria kuin tämä hänen ainoa paimenensa, joka häntä ei ollenkaan lain pakotuksilla eikä vaatimuksilla ahdistele, vaan kohtelee häntä kaikkein suloisimmin ja lempeimmin. Hän ottaa lampaan ja kaiken hänen hätänsä, syntinsä ja tuskansa päällensä ja tekee itse, mitä lampaan pitäisi tehdä, kuten laveammin saamme kuulla.

Tässä täytyy, näet, tehdä tarkka erotus, kuten edellä jo kylliksi olen osoittanut, kahdenlaisen saarnan eli Mooseksen ja Kristuksen äänen välillä, ettei millään ehdolla päästetä Moosesta kadonneen lampaan pariin, vaikka hän kohta parastansakin tekisi. Sillä jos näitä sotketaan yhteen ja murheellista omaatuntoa lohdutetaan lailla vaikka näinkin: Ole hyvässä turvassa ethän sinä murhannut, et tehnyt huorin etkä muitakaan törkeitä syntejä, tai olet niissäkin toki hyvää tarkoittanut, j. n. e. niin on tämäkin tosin lohdutusta, mutta ei sitä pitkältä kestä, eikä se pidä ryhtiään, kun paukahtamaan rupee. Eihän tämä lohdutus ole parempaa ja korkeampaa kuin mitä suinkin itseltänsä voi saada; eikä siitä ole lammasraukalle mitään apua, sillä hän pysyy siitä huolimatta eksyksissä ja kadotettuna voimatta itseään auttaa tai tulla paimenensa tykö.

Jos taasen hänelle apua mielitään toimittaa, niin täytyy hänelle näyttää oikea paimen, joka on tullut häntä etsimään, häntä takaisin tuodakseen, ja antaa hänen äänensä kaikua. Häneltä voi lammas oikean lohdutuksen saada, niin että uskaltaa Moosesta vastata sanoen: Minä en enään huoli sinun lohdutuksestasi enkä peljätyksestäsi. Tee asiani niin pahaksi kuin voit, tee minut murhaajaksi ja kahdenkertaiseksikin, isäni ja äitini hirttäjäksi, mutta nyt, kun Jumalan viha ja ijankaikkinen kadotus minua kauhistaa ja peljättää, en tahdo sinua kuulla enkä seurata. Tunnenhan ja tunnustan itseni valitettavasti kurjaksi ja kadonneeksi

lampaaksi, mutta minun autuuteni ja lohdukseni, johon turvaan, on siinä, että minulla on paimen, joka minua kadonnutta lammasta itse etsii ja olallaan kantaa. Keskustelkaamme siitä, ei kuinka hurskas tai paha olen, vaan kuinka Kristuksen tykö pääsisin.

Siis pitää aina saarnattaman ihmisten sie-luntilan jälkeen. Olenhan jo sanonut, ettei tämä sovi koville suruttomille ihmisille. Eihän sekään hyödytä että rotevalle riihimiehelle annetaan sokuria ja kallista virvoketta, jota sairas tarvitsee, vaan hyvä kimpale kovaa leipää ja juustoa ja runsaasti juomavettä. Miedot ja keveät ruoat säästettäköön sairaille ja pienille lapsille, jotka voimakkaampaa eivät voi sulattaa. Näin täytyy sinunkin pitää vaaria, että oikein jakelisit ja kullekin osansa antaisit viisaan talon isännän tavalla. Saarnaa jyristä Moosesta ja lakia koville ja hunttiomille ihmisille, jotka suruttomina mitään pelkäämättä elävät. Anna niille karkeata riihimiehen ravintoa, se on: kuulla vihastunutta Moosesta, joka jyrisee ja salamoii Siinain vuorella, Israelin lapsia surmaa ja hukuttaa korvessa, kuninkas Faaraon upottaa Punaisenmeren aaltoihin j. n. e.

Missä taasen murheellisia ja heikkoja sydämiä ja omiatuntoja on, joista on tullut kadonneita lampaita, ole siinä vaiti Mooseksesta ja kaikista lain vaatimista Jumalan töistä, joita Kristus on armon aikana tehnyt, ja kuvaile tarkoin vaivaiselle omalle tunnolle, kuinka hän käyttäytyy kadonnutta lammasta kohtaan, että hän nimittäin on hyvä hurskas paimen, joka niin palavasti kaipaa ja ikävöi lammasta, että hän kaikki heittää ja panee alttiiksi tuodakseen sen takaisin eikä ennen lakkaa etsimästä, kuin on saanut sen jälleen kotiin. Häneen koskee kipeästi, että ihminen on syntiin juurtunut, on murheissaan ja epätoivossa; eikä hän voi nähdä ihmisen tähän tilaan jäävän ja hukkuvan, vaan houkuttelee si-

nua mitä ystävällisimmin suloisella evankeliu-millaan, että vaan tulisit hänen luokseen ja antaisit nostaa itsesi hänen olkapäilleen hänen kannettavakseen ja pääsisit hänen rakkaaksi lampaakseen.

Kadonneeksi lampaaksi ei nimittäin voida sanoa tuota joukkoa, joka suruttomana elää mellastaa välittämättä siitä ollenkaan, onko Jumala tuolla ylhäällä vihoissaan vai nauraa-ko, vaan on kuin hurjistunut pukki, joka ei antaudu suistettavaksi eikä hillittäväksi. Kadonneita lampaita ovat ne, joita heidän syntinsä painaa ja jotka uskossa kilvoittelevat, jolloin ei ole kysymyksessä Mooseksen vaan Kristuksen ja hänen pääkappaleensa kadottaminen, se on: jolloin omatunto on murheessa ja hädässä siitä, onko Jumala hänelle armollinen. Siinä on oikea lammas, joka paimenensa perään huokailee ja huutaa ja häneltä apua haluaa, kuten Daavid Ps. 119: 176 sanoo: **Minä olen eksyvä niinkuin kadotettu lammas. Herra etsii sinun palvelijaas** j. n. e.

Sellaiselle maistuukin sokuri ja tämä ystävällinen ja suloinen lohdotus, jolla sydän virvoitetaan, niin ettei se epäilykseen lankea vaan tuosta lohdutuksesta jälleen rohkaistaan, ei Mooseksessa vaan Kristuksessa. Ei ole Mooseksesta hänelle ystäväksi ja rauhoittajaksi, vaan armollisesta Jumalasta Herrassaan Kristuksessa, ja Jumala suokoon, että Mooses lohdutuksineen jäisi kuinka kauvas tahansa. Tosin on tietysti hänelläkin tehtävänsä ja pitääkin olla, ettei ihminen eläisi vastoin lakia, ryöstäisi, varastaisi, murhaisi tai tekisi lähimmäisellensä vääryyttä ja mieliharmia; mutta sellaisesta elämästä ei vielä lähde oikeata sydämen lohdutusta, vaan se on ainoastaan ihon kutkutusta, joka ei tunge sisälle eikä ole pysyväistä. Sillä kun perkele tulee ja käy sydämen kimppuun, riistää hän kaiken tuollaisen lohdutuksen pois, ja vaikka jotain oikeinkin olisit tehnyt, näyttää hän kuitenkin kymmenkertai-

sia pahojakin tekoja; niin, kaikkein parhaimmistakin töistä voi hän paljon saastaisuutta keksiä ja tehdä kaikki synniksi. Tuollaisella lohdutuksella siis ei pidä rakentaa, vaan karakoittaa se tyköään sanoen: Jumala nähköön, olenko hurskas vai enkö, sen tahdon säästää sille kohdalle, jossa töistä opetetaan ja keskustellaan; vaan siinä asemassa, jossa töistä opetetaan jossa nyt olen, ei tule kysymykseen puhella minun töistäni ja hurskaudestani vaan Kristuksesta ja hänen töistään, jotka hän tekee minulle, kadonneelle lampaalleen. Jos nyt tahdot kysyä, olenko hurskas, niin vastaan suoraan: En, enkä tahdo ollakaan tällä kohdalla.

Mutta jos kysyt, onko Kristus hurskas, niin voin epäröimättä vastata myöntävästi ja pitää häntä hurskautenani sekä uljaasti siihen luottaa. Olenhan siihen kastettu ja omistan evankeliumissa sinetillä varustetun vakuutuskirjan, että olen hänen rakas lampaansa ja hän hyvä hurskas paimen, joka kadonnutta lammastaan etsii eikä lain mukaan kanssani menettele. Hän ei vaadi minulta mitään, ei pakotta, uhkaile eikä peljätä, vaan osoittaa minulle sulaa armoa suloista armoa ja alentuu ottamaan minut olkapäillensä kantaaksensa minua, jos vaan siihen suostun. Miksi siis säikähtäisin Mooseksen peljätystä ja jyrinöimistä tai perkeleenkään, koska olen sen miehen turvissa, joka antaa hurskautensa ja kaiken omaisuutensa minulle omaksi, minua kanniskelee ja hoitelee, niin etten voi hukkaan joutua, niin kauvan kuin pysyn hänen lampaan, en kiellä paimentani tai tahallani luovu hänestä.

Siis on sinulla tässä suloisin kuva, mitä koskaan voidaan maalata. Mutta kaikki riippuu vaan uskosta, sillä vaikka kuva onkin ylön ihana ja lohdullinen sekä oikea totuus, niin on vika siinä, ettei sitä sellaiseksi tunneta kuin pitäisi. Kun nimittäin lammas juoksee

eksyksiin, se on: kun ihminen tuntee syntiensä suuren kuorman eikä tiedä mitään pakopaikkaa, ja kun perkele peljättää häntä, silloin saadaan nähdä aivan toista; silloin ei ihminen ymmärrä sitä todeksi, hänen tuntemisensa sillä hetkellä tekee sen, että häneltä unohtuu, mitä on kuullut. Perkele on nimittäin hänen niin sekaannuksiin saattanut, ettei hän tunne muuta kuin Jumalan vihaa ja armottomuutta, joka niin raskaasti kokee hänen sydäntään, ettei hän voi siitä päästä erilleen eikä lakkaa sitä mielessään mietiskelemästä. Onpa hän niinkin syvälle siihen vaipunut, ettei Kristuksessakaan voi muuta nähdä kuin vihaisen tuomarin, jommoisena paavilaiset ovat hänen tähän asti häpeällisesti kuvanneetkin ja kaikkiin sydämiin painaneet jaaritellen hänen taivaan kaarena miekka suussa istuvan.

Siinäpä se onkin perkeleen oikea kavaluus ja ilkeys, jota hän harjoittaa köyhää eksyväistä lammasta kohtaan, että väärentää sellaisen kuvan ja rupeaa silmäinkääntäjäksi, niin ettei se enään voi tuntea paimentaan. Hän johdattaa ihmisen Kristuksen nimen varjossa Mooseksen alle haastellen Kristuksesta aivan samaa kuin ennen Mooseksesta. Senvuoksi vaaditaan kyllä vahvaa uskoa voidaksemme tuota kuvaa totena pitää ja siihen päästäksensä täytyykin ihmisen kaikkein ensinnä taistella omaa itseänsä vastaan. Sillä tunteminen on jo itsessään väkevä; ja sitten tekee perkele synnin ja peljätyn niin suureksi, että sen alla täytyy ruumiin, ytimen ja luiden sekä sydämen nääntyä.

Ei siis ole tämä niin pian opittu kuin luullaan. Rauhan kestäessä uskotaan kyllä turvalisesti Kristus näin suloiseksi ja ystävälliseksi, mutta annas kun hätä ja tuska tulee ja sydämen yllättää, niin on ihminen sokea ja harhateillä, tahtoo vaan päättää sydämensä ja tuntemisensa mukaan, tottelee sitä ja joutuu aina pahemmin harhaan, ja on niin pökkiintynyt,

ettei saata ajatella muuta, kuin että niin on, vaikkei niin olekkaan.

Sellaista taitoa nyt tarvittaisiin, että hän voisi omalle sydämellensä sanoa: Jos tunnustat itsesi kadonneeksi lampaaksi, niin tosin puhut oikein, mutta jos sen vuoksi tahdot Kristusta paeta ja kuvailla hänet sellaiseksi mieheksi, joka sinua tahtoo hätyyttää ja peljättää, niin se on ruman perkeleen kataluutta. Jos sinä hänen oikein katsoisit ja tuntisit oikeaksi paimeneksi, niin et häntä kammoisi etkä pelkäisi, vaan ilolla ja uskalluksella juoksisit hänen tykönsä. Sinuako kadottamaan on hän tullut? Eihän niin, vaan etsimään sinua kantaaksensa sinua olallaan, auttaaksensa ja pelastaaksensa sinua synnistä, eksymyksestä, perkeleen vallasta ja kaikesta onnettomuudesta.

Jos nyt tunnet itsesi syntiseksi ja Jumalan vihan ansainneeksi, tulee sinun juuri sentähden sitä enemmän huutaa ja juosta tämän rakkaan paimenen perässä, että hän sinua auttaisi. Älä anna häntä itsellesi toiseksi kuvata, kuin miksi lammas voi paimentansa peljätä, vaan riemastuu ja tulee lohdutetuksi, heti kun kuulee ja näkee hänen. Vaikka hän on hänestä juossutkin pois, niin että hänellä ansionsa mukaan olisi syytä peljätä häntä, tietää hän kuitenkin, ettei tämä hänen paimenensa kannakaan mitään vihaa eikä ole armoton sellaista lammasta kohtaan, eikä hän saata odottaa häneltä muuta kuin sulaa rakkautta ja kaikkea hyvää.

Siis on tässä sinunkin ainoana tehtävänäsi, että vaan opit Kristusta katsomaan sellaiseksi, kun hän sanan jälkeen on etkä omien ajatustesi ja tuntemisesi jälkeen, sillä ihmisen ajatukset ovat petollisia ja valheellisia, mutta hänen sanansa on horjumaton totuus. Sillä sen on hän elävillä töillä ja esimerkeillä todistanutkin ja todistaa vielä joka päivä koko kristikunnassa. Meidän tulee siis ainoastaan

painaa hänen sanansa sydämiimme, ja siihen itsemme kiinni nivoa ja oppia se taito, että voimme oman sydämemme saada valheesta kiinni pannen sitä vastaan tämän uskonkappaleen. Mutta siinäpä se taito onkin, jota en minä osaa, ja paljoa vähemmin osaavat sen nuo keveämieliset henget, jotka siitä niin paljon kerskaavat kuin jo kaikki osaisivat, kun siitä kerran kuulleet ovat, vaikka eivät koskaan ole sitä maistaneet eivätkä kokeneet. Kyllähän siitä on helppo puhella ja saarnata, mutta kuinka vaikeata se itse teossa on, sen saavat hyvästi ne kokea, jotka täydellä todella sitä yrittävät.

Näin siis Kristus itse, suloinen Herramme, tämän evankeliumin kuvauksen kautta paljastaa eteemme sydämensä laadun näyttäen ensiksi kuinka suurta huolta hän kantaa lammas raukasta juosten yksin sen perässä jättäen yhdeksänkymmentä yhdeksän korpeen, ei sitä peljättäkseen tai lyödäkseen vaan auttaakseen ja kotiin tuodakseen, ilahuttaakseen viheiliäistä murheellista sydäntä ja omaatuntoa ystävällisellä suloisella äänellään, niin että molemmiin puolin syttyisi sula sydämellinen rakkaus ja ystävyys. Niinpä näet, kuinka suuresti mieluisan ja lemmellisen työn hänelle siinä teet, jos kaikella sydämelläsi riiput hänessä ja häneltä kaikkea hyvää toivot.

Toiseksi näet, kuinka hän tuollaisen ilonsa ja sanomattoman hyvyytensä osoittaa kaikenlaisilla ulkonaisilla merkeillä ja käytöksillä, ja kuinka ystävällisesti hän menettelee lampaan löydettyänsä. Eihän hän kohtele häntä millään lain pakotuksella, vaikka hänellä olisi oikeus ajella sitä edellään kuten muita lampaita, ja antaa sen itse kävellä, vaan hän asettaa sen olalleen ja kantaa sitä koko matkan korven halki, ottaa kaiken työn ja vaivan päällensä, niin että vaan lammas saisi lepoa ja mukavuutta. Tämän kaiken tekee hän sydämensä halusta, vieläpä on löydöstään täynnä pelkkää riemuakin. Katsoppas myöskin, kuinka hyvä

nyt lammas raukan on olla, kuinka aivan turvallisenä ja levollisena se lepää paimenensa olkapäällä aivan mielissään, kun saa suloisesti levätä tarvitsematta kävellä, kun ei ole surua eikä pelkoa koirista eikä susista, se on: ei mistään eksymisestä, valheesta, vaarasta eikä tapaturmasta. Onhan tässä suloinen taulu, jota kelpaa lohduitukseen ja ilokseen katsella.

Aivan näin tekee Herramme Kristus meille lunastaessaan meidät. Sen on hän ker- ran ruumiillisesti tehnyt kärsimisessään ja kuolemisessaan, mutta sen tekee hän yhä vieläkin hengellisesti sanallansa. Sillä nostaa hän meidät olkapäilleen, kantaa ja suojelee meitä, että olemme turvassa kaikelta synnin, perkeleen ja kuoleman vaaralta, jos kohtakin ne meitä peljättävät ja siltä näyttää, kun tahtoisivat ne meitä temmata pois ja suuhunsa syödä. Kantamisesta on nimittäin seurauksena, että vahvistumme ja säilyimme kaikesta onnettomuudesta tarvitsematta mitään pelätä. Eihän lammaskaan, joka makaa paimenensa olkapäillä, siitä mitään huoli, vaikka koirat vihaisesti haukkuvat ja susi ympärillä hiiviskelee, vaan hän kallistaa huoleti päänsä ja nukkuukin makeasti.

Samoin mekin, jos uskoen pysymme tässä uskonkappaleessa: **Minä uskon Jeesukseen Kristukseen, meidän Herraamme, joka siksi Pyhästä Hengestä, syntyi neitseestä Maariasta** j. n. e., niin ei meidän tarvitse surra tulevamme kadotetuiksi tai perkeleen voivan meitä niellä, vaikka hän kuinka leveäksi kitaansa ammottaisi. Emmehän silloin kulje omia teitämme emmekä omilla jaloilamme, vaan kiikumme rakkaan paimenemme kaulassa ja lepäämme hänen olkapäillään, jossa olemme hyvässä turvassa. Vaikka nimittäin synti, kuolema ja helvetti näyttäisivät kuinkakin pahoilta ja kammottavilta, täytyy niiden pakostakin jättää lammas syömättä.

Muutoin me köyhät lammasraukat pian olisimme hukassa ja kadotetut.

Samoin kuin nimittäin lammas ei voi itse paimentaa itseään eikä välttää eksyksiin joutumistaan, ellei paimen häntä opasta ja johdata, ja samoin kuin se eksyksissä ja harhateillä ollessaan ei itse voi oikealle tielle osata eikä paimenensa tykö tulla, vaan paimenen tise täytyy hänen perässään kulkea ja etsiä kunnes löytää, sekä samoin hän sen löydettyään panee sen olalleen ja kantaa, niin ettei sitä susi enään voi peljättää, ajaa tai suuhunsa hairasta, aivan näin on meidänkin laitamme. Me emme voi itseämme auttaa emmekä opastaa päästäksemme lepoon ja omantunnon rauhaan ja perkeleeltä, kuolemalta ja helvetiltä turvaan, ellei Kristus itse meitä sanallansa tuo takaisin ja kutsu luoksensa. Ja vaikkapa hänen luoksensa tulemmekin ja olemme uskossa, emme kuitenkaan voi itsestämme siinä pysyä ja kestäväiset olla, ellei hän itse meitä sanansa voimalla kannattele ja kanniskele kaikkialla ja lakkaamatta, sillä perkele meitä väijyy ja kiertelee ympärillämme kuin kiljuva jalopeura nielläksensä meitä, kuten 1 Piet. 5: 8 sanotaan. Ei sovi meidän siis ollenkaan kerskata vapaasta tahdottamme ja voimastamme, ei alussa, ei puolimat-kassa eikä perilläkään, vaan Kristuksen meidän paimenemme täytyy kaikki tehdä.

Nyt olemme siis siitä varmoja, että niin kauvan kuin Kristuksen olkapäillä lepäämme, olemme hyvässä säilyssä kaikelta peljätökseltä ja onnettomuudelta. Sillä ei hän suinkaan anna meitä temmata kaulastaan pois eikä heitä meitä luotaan, koska on niin iloissaan ja mielihyvissään löydettyään jälleen lampaansa ja voidessaan viedä sen toisten joukkoon. Lyhyesti, tässä ei ole mitään peljätystä, pakotusta eikä vaatimista, vaan pelkkää ystävällistä kantamista ja sulaa armon elämää, jolla hän mitä hellimmästi lammastaan hoitaa. Mooses sitä vastoin, joka ei ole heikkojen vaivaisten lam-

masten paimen vaan raa'an väkevän karjan, jota hän sauvallaan ja tutkaimellaan ajelee edellään kolme päivämatkaa korpeen, kunnes se väsy, sillä sellaisen menettelyn tarpeessa ovatkin kovat ynseät ihmiset.

Kun sitten mekin tulemme Mooseksen alle, nimittäin lihaan ja ulkonaiseen elämään nähden, täytyy meidänkin itse käydä ja tehdä niinkuin laki vaatii. Mutta uskomme puolesta me emme saa kärsiä, että mitään työtä meille pakotetaan tai meiltä vaaditaan, sillä meidän täytyy antautua kannettaviksi ja mitä suloisimmin nostettaviksi, ei hevosen selkään tai vaunuihin, vaan Kristuksen omaan selkään ja olkapäille. Tämä tapahtuu taas, kuten olen sanonut, kun hän saarnauttaa meille sanansa, että hän on edestämme kuollut ja ristinpuussa sovittanut syntimme omassa ruumiissaan, pannut perkeleen, kuoleman ja synnin jalkainsa alle, johdattanut meidät ijankaikkiseen elämään ja kantaa meitä lakkaamatta, niin kauvan kuin elämme, niin ettei meidän tarvitse katsella omaa elämäämme, kuinka hurskaita ja väkeviä me olemme, vaan ainoastaan levätä hänen olallansa. Sillä tässä kohdassa eli uskonkappaleessa ei meidän tarvitse huolehtia mistään synnistä, kuolemasta eikä elämästä, vaan meillä on kaikki Kristuksessa, joka meitä kantaa ja varjelee.

Mutta ei hänellä ole vielä kylliksi noissa kahdessa teossa, että hän kadonnutta lammasta näin ystävällisesti etsii ja sitä iloisena lempeästi kantaa, vaan kotiin tultuaan laittaa hän vielä erityisen riemujuhlan, johon kutsuu naapurinsa ja ystävänsä iloitsemaan kanssansa. Vieläpä tekee hän siitä niinkin suuren asian, että Jumala taivaassa ja koko taivaallinen sotajoukko kaikkeinluotujen keralla iloitsevat yhdestä kurjasta syntisestä, joka parannuksen tekee. Näin osoittaa ja selittää hän, kuka on tuo kadonnut lammas, nimittäin sellainen syntinen, joka parannuksen tekee, se on: joka

tuntee syntinsä, on niistä sydämessään pahoillaan, tahtoisi mielellään niistä päästä, tulla Kristuksen tykö ja parantaa elämänsä ulkonaisesti. Tämähän se juuri on sääliittävän murheellinen sydän ja runneltu omatunto, jota perkele ahdistaa, niin että se on suruun ja murheeseen nääntymäisillään. Sillä hän on juuri se mies, joka ei muuta lammasta etsi eikä kanna kuin sitä, joka on kadonnut eikä itse tiedä mitään neuvoa tai apua.

Katsoppas nyt, mitenkä olisi hän saattanut ystävällisemmin ja lohdullisemmin saarnata tai mitä enempää hänen pitäisi tehdä saadaksesen sydämen iloiseksi ja herättääkseen vahvaa luottamusta puoleensa? Missä näemme sellaisen paimenen, joka itsensä tämmöiseksi kuvailee meitä vaivaisia syntisiä kohtaan, joka on niin mielipahoissaan lampaansa kadottamisesta, joka niin hartaasti sitä etsii ja löydettyään kaikella ilolla kantaa ja täten sellaisen riemun aikaan saa, että kaikki enkelit ja pyhät, vieläpä lisäksi kaikki luontokappaleetkin hänen kanssaan meistä iloitsevat ystävällisesti hymyillen, ja että vielä auringonkin täytyy paljoa suloisemmin paistaa. Luonnon mukaan onkin asianlaita se, että jos ihminen on murheissaan, niin näyttää hänestä kaikki esineet ja aurinkokin ilottomilta. Jos päinvastoin taas sydän on iloinen, näkee ihminen heti muuallakin iloa ja kaikki näyttää hänestä kirkaammalta ja valoisammalta.

Ken nyt voisi tämän lujasti uskoa, hän saisi oikean lohdutuksen ja riemun Herrassa Kristuksessa ja hänen kauttansa, sillä hänellä on tässä se pettämätön lupaus, että jos hän näin liittyy Kristukseen ja suostuu hänen olallansa kannettavaksi, on hän rakas vieras tai vaan valtakunnassa ja otetaan siellä kaikella ilolla vastaan.

Mutta aivan toiselta tuntuu tämä, kun omatunto on murheen ja raskasmielisyyden vallassa. Silloin ei sydän voi muuta ajatella,

kuin että jokainen enkeli seisoo paljas miekka kädessä hänen takanaan, sekä ettei hän voi mitään iloa saada Jumalalta eikä enkeleiltä, ja monta on, jotka eivät silloin taida iloisesti katsahtaa mihinkään luontokappaleeseen, säikähtävät armasta aurinkoa, jopa rapisevaa lehteäkin. Tämä kaikki lähtee siitä, että he itseään kalvavat ja purevat omilla ajatuksillaan, tahtoisivat mielellään omin voimin siitä selitä, ja niin paljolta töitä tehdä ja itseänsä niin hurskaiksi tuntea, ettei heidän tarvitsisi peljätä. Mutta näin tekevät he pahan ainoastaan pahemmaksi.

Jos sinä oikean lohdutuksen ja ilon tahdot sydämeesi saada, niin muodosta itsellesi ainoastaan oikea käsitys evankeliumimme suloisesta kuvasta ja sanasta, ja etsi sitä sieltä, missä se on löydettävissä, nimittäin Kristuksesta eikä muualta mistään. Siinä miehessä löydät kaikki, jos vaan pysyt hänen huomassansa ja olallansa. Mitä lohdutusta taasen hänen ulkopuoleltaan etsittäneenkään, se ei kuitenkaan sydäntä rauhoita, vaikka ottaisit koko luomakunnan avuksesi ja kaiken maailman ilo ja riemu olisi sinun hallussasi. Amen.